

Bilag J

Finans- og Skatteudvalget

HASTER

Spørgsmål til 3. behandlingen af FFL23

Finans- og Skatteudvalget har lørdag den 19. november 2023 stillet et antal skriftlige spørgsmål med anmodning om besvarelse samme dag med henblik på udvalgets afgivelse af tillægsbetænkning.

Spørgsmålene besvares hermed, idet Naalakkersuisut henset til den meget korte tidsfrist må tage forbehold for mulige mindre fejl og mangler.

Brevdato: 19-11-2022
Sagsnr. 2022 - 18233
Akt id. 21802233

P. O. Box 1037
3900 Nuuk
Tel. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 50
E-mail: oed@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Spørgsmål 1:

I forhold til ændringsforslag nr. 53 vedr. hovedkonto 20.11.56 Budgetregulering ønsker udvalget at få oplyst, hvordan Naalakkersuisut anser merbevillingen for realistisk?

Svar:

Med ændringsforslag nr. 53 foreslår Naalakkersuisut, at bevillingen på hovedkonto 10.98.01 Digitaliseringsstyrelsen forhøjes med 4.400.000 kr. i 2023 og med 4,4 mio. kr. i hvert af budgetoverslagsårene.

Ændringsforslaget anses som både realistisk og nødvendigt. Det er desværre et faktum, at vi også her i landet er et mål for cyber-kriminalitet og andre former for IT-trusler. Dette er set senest i Kommune Kujalleq. Cyberangrebet mod Grønlands Selvstyre i foråret 2022 afdækkede en række svagheder ved den eksisterende IT-sikkerhedsinfrastruktur, som det er helt nødvendigt at forholde sig til. Udgifterne til dette kan forekomme ærgerlige, men udgifterne skal også ses i forhold til de potentielle meget omfattende skader, som et gennemført cyberangreb kan påføre såvel det offentlige, borgerne samt virksomhederne.

I det tilfælde, at udvalget med spørgsmålet udtrykker bekymring for, om den foreslåede bevillingsforhøjelse fremadrettet rent faktisk er tilstrækkelig, er det vanskeligt at give et helt entydigt svar. Cyber-kriminalitet udvikler sig hele tiden, og det internationale trusselsbillede ændrer sig løbende. Det betyder, at vi som samfund og systemer skal være klar til at håndtere nye udfordringer også i de kommende år. Grønlands Selvstyre har indledt et samarbejde med Center for Cybersikkerhed i Danmark, som løbende rådgiver og leverer opdaterede trusselvurderinger samt teknisk bistand til brug for fastsættelse af sikkerhedsniveauet. I det omfang sikkerhedstruslen mod Grønland forøges vil der naturligvis blive taget stilling til, om der er behov for at tilføre yderligere ressourcer.

Spørgsmål 2:

I forhold til ændringsforslag nr. 54 vedr. hovedkonto 20.11.70 Reserve til nye initiativer ønsker udvalget en nærmere forklaring om rækkefølgen, hvor der først sker bevilling og siden lovgivningsarbejde om en ny børnetilskudslov.

Svar:

Med ændringsforslag nr. 54 foreslår Naalakkersuisut, at bevillingen på hovedkonto 20.11.70 Reserve til nye initiativer forhøjes med 3.950.000 kr. i 2023 og med 7,9 mio. kr. i hvert af budgetoverslagsårene.

Ændringsforslaget har baggrund i, at hjemlen til at yde børnetillæg udgår af den gældende ydelseslovgivning i forbindelse med ikrafttræden af de nye love om jobsøgningsydelse og offentlig hjælp, som træder i kraft den 1. juli 2023. Naalakkersuisut forventer derfor at fremsætte forslag om en ny børnetilskudslov, som kan træde i kraft samtidig med de nye love om jobsøgningsydelse og offentlig hjælp.

Midlerne afsættes på en reserve med henblik på at blive udmøntet i løbet af 2023, når den nye lov er vedtaget. Dette er i overensstemmelse med gængs praksis.

Spørgsmål 3:

- a) Udvalget ønsker at få oplyst, på hvilken baggrund bevillingernes beløb og tidsmæssige placering i overslagsårene er sket?

- b) Hvorfor er det nødvendigt med tidshorisonter på over 3 valgperioder på op til 14 år? Er det muligt at lave tidshorisonter, som ikke rækker mere end en eller to valgperioder, da der hastigt udvikles på mange områder inkl. hastige teknologiske udvikling i betragtning.

Svar på 3a:

Med ændringsforslag nr. 9 foreslår Naalakkersuisut, at bevillingen på hovedkonto 20.11.56 Budgetregulering, administration forhøjes med -38,5 mio. kr. i 2025 og 2026.

Ændringsforslaget skal ses i sammenhæng med følgende ændringsforslag: 9, 10, 22, 23, 24 og 25. Sammenhængen synliggøres i den nedenstående tabel:

Nr.	Hovedkonto	Navn	2023	2024	2025	2026
9	20.11.56	Budgetregulering, adm.			- 38,5	- 38,5
10	20.11.70	Reserve til nye initiativer			- 50,0	- 50,0
22	72.24.02	Mittarfeqarfiit, Serviceydelser staten	-6.400	6,4	6,4	6,4
23	72.26.02	GLV; Mittarfeqarfiit	4.900	4,9	4,9	4,9
25	87.73.22	GLV - Landingspladser	-10.000	10,0	10,0	10,0
			-11.500	11,5	100,0	100,0
24	72.26.04	Mittarfeqarfiit A/S	11.500	11,5	100	100

Note: I tabellen vises kun den del af bevillingen på hovedkonto 20.11.70, som vedrører Mittarfeqarfiit A/S

De 6 ændringsforslag udgør en samlet pakke, som har til formål at samle en række drifts- og tilskudsbevillinger vedrørende den eksisterende nettostyrede virksomhed

Mittarfeqarfiit; GLV på den nye hovedkonto 72.26.04 Mittarfeqarfiit A/S. Til samme nye hovedkonto overføres de reservemidler, som i forvejen er afsat til formålet på hovedkonto 20.11.70 Reserve til nye initiativer.

Ændringsforslagene har baggrund i Inatsisartuts vedtagelse af lovforslaget EM2022/125 om omdannelse af Mittarfeqarfiit til et aktieselskab, og de ovenstående ændringsforslag skal derfor ses som en del af implementeringen af loven.

Ændringsforslag nr. 9 har specifikt til formål at til sikre den bevillingsmæssige hjemmel til at indhøste de besparelser for det offentlige, forstået som selvstyret og kommunerne, som forventes at følge af ibrugtagningen af nye lufthavne i Nuuk og Ilulissat. Lufthavnene forventes ibrugtaget i slutningen af 2024 og bevillingerne omfatter derfor årene 2025 og 2026.

Svar på 3b:

Spørgsmålet ses ikke at have nogen direkte sammenhæng med ændringsforslag nr. 9. Naalakkersuisut lægger derfor til grund for besvarelsen, at spørgsmålet reelt er knyttet til ændringsforslag nr. 102. Med ændringsforslag nr. 102 foreslås en ny tekstanmærkning til hovedkonto 72.26.04 Mittarfeqarfiit A/S, som bemyndiger Naalakkersuisut til at indgå flerårige aftaler med Mittarfeqarfiit A/S om drift og vedligehold af regionale flyvepladser i henhold til den af Inatsisartut netop vedtagne lov om omdannelse af Mittarfeqarfiit til et aktieselskab.

Det fremgår af den nævnte tekstanmærkning, at sådanne aftaler kan indgås for en periode på op til 10 år med mulighed for op til 2 gange 2 års forlængelse. Den samlede aftaleperiode kan således ikke overstige 14 år inklusive forlængelser.

Departementet for Boliger og Infrastruktur er anmodet om input til besvarelsen af dette spørgsmål. Departementet har oplyst følgende:

"Forslaget om servicekontrakt udspringer af et ønske om at optimere strukturen for driften af lufthavne og heliporte i hele landet, således der kan ske en samlet stabil og robust drift på tværs af den samlede organisation.

Omkostningerne til at drive området er anseelige set i forhold til indtægterne. Gennem mange år er reinvesteringer i lufthavne og heliporte ikke sket i tilstrækkeligt omfang.

Hvis der ikke indgås en langvarig servicekontrakt, vil det gå ud over vedligehold af de mindste lufthavne og heliporte først, hvor der er størst underskud.

Servicekontrakten har til hensigt at sikre, at lufthavne og heliporte kan driftes og renoveres løbende for at være funktionsdygtige, ikke mindst i bygder og yderdistrikter. Vedligeholdelsesplaner strækker sig i almindelighed i op til 20 - 30 år.

En servicekontrakt med en udstrækning på 10 til 14 år er i den henseende ikke lang tid, men sikrer, at Mittarfeqarfiit A/S kan gennemføre de langsigtede planer for vedligehold, der er udarbejdet til gavn for lufthavne og flyvepladser i hele landet, ikke mindst i bygder og yderdistrikter, hvor underskuddene er størst.

En servicekontrakt med Mittarfeqarfiit A/S, som sikrer driften af lufthavne og heliporte i hele landet er i tråd med den af Inatsisartut netop godkendelse af lov om omdannelse af Mittarfeqarfiit til et aktieselskab.”

Spørgsmål 4:

Udvalget ønsker at få en mere konkret uddybning af fremtidige planer, ønsker og aktivitetsmuligheder inden for dette nye erhvervsområde.

Svar:

Formålet med Carbon Capture Storage-tiltaget er at undersøge, om Grønland kan lagre kuldioxid (CO₂) i undergrunden eller som kemiske forbindelser, hvor CO₂ reagerer med den omgivende bjergart og bliver til fast form (karbonat). Begge de to nævnte metoder er almindeligt anerkendt som mulige delvise løsninger på klimaproblematikken.

Der er tale om et helt nyt tiltag, for hvilket en strategi for området er under udarbejdelse. Det er dog forhåbningen, at tiltaget kan danne grobund for en ny, grøn erhvervsudvikling her i landet. Overordnet set vil planerne for de næste par år kunne inddeles i tre faser.

I fase 1 (2022 og 2023) kortlægges det geologiske potentiale for lagring af CO₂. Der er identificeret områder i Vestgrønland, Sydgrønland og Østgrønland. Fokus i 2022 har været på Diskobugten, hvor der er store basaltenheder. Her er foretaget indledende feltundersøgelser og der er foretaget laboratorietechniske analyser til vurdering af bjergarternes evne til at omdanne CO₂ til karbonater. De første resultater er positive. Indsamlingen udvides til andre lokaliteter i 2023. Sideløbende opbygges teknisk viden i CCS-regi og et tæt samarbejde med organisationer med ekspertise i CCS.

I fase 2 (2024 og 2025) vurderes data fra fase 1 i forhold til at træffe beslutning om, hvorvidt og hvor der skal foretages en CO₂-prøveboring. Prøveboringen forventes at foretages i fase 2, eventuelt finansieret af eksterne fondsmidler. Der opstartes en monitoring og løbende analyser i forbindelse med prøveboringen. De geologiske undersøgelser udvides til at omfatte andre dele af Grønland med potentiale for CO₂-lagring.

Fase 3 (2026 og 2027) fortsætter i form af monitoring, analyser og resultater fra prøveboringen og nye prospektive områder. En regulatorisk og juridisk ramme for tilladelser til CO₂-lagring implementeres. Det vurderes, hvorvidt der bør etableres et offentligt selskab til CO₂-lagring. I denne fase vil det være relevant med igangsættelse af initiativer til markedsføring over for selskaber.

Spørgsmål 5:

Udvalget ønsker at få oplyst, hvordan forbrugsmønstret i finansåret 2023 forventes at forløbe for så vidt angår punkt 7. Ny lovgivning for jobsøgningsydelse og offentlig hjælp? Udvalget bemærker i den forbindelse, at bevillingen i finansåret er nedsat fra 11 mio. kr. til 8,5 mio. kr.

Inatsisartut har udskudt ikrafttrædelsen til den 1. juli 2023. Udvalget ønsker at få oplyst baggrunden for, at der fortsat er afsat 8,5 mio. Når bevillingen for et helt år er på 11,5 mio.

kr., hvordan kan det så være at bevillingen for et halvt år er på 8,5 mio. kr, og ikke halvdelen af de 11,5 mio. kr.?

Svar:

Forholdet har baggrund i den bloktilskudsftale med kommunerne, som Naalakkersuisut og kommunerne indgik den 15. november 2023.

På FM2022 blev der vedtaget forslag til: Inatsisartutlov om jobsøgningsydelse (punkt 23) og Inatsisartutlov om offentlig hjælp (Punkt 24). Lovene skulle træde i kraft den 1. januar 2023. Efter ønske fra kommunerne er lovenes ikrafttræden udsat til den 1. juli 2023, jf. vedtagelsen af lovforslaget EM2022/183.

Der var i Finanslovsforslaget for 2023 i forvejen afsat 11,0 mio. kr. på nærværende hovedkonto til kommunernes udgifter til implementering af loven pr. 1. januar 2023. En udsættelse af lovens ikrafttræden med et halvt år medfører selvsagt, at denne udgift bliver mindre for Landskassen i 2023. Naalakkersuisut har i samme forbindelse imidlertid aftalt med kommunerne, at også de af loven følgende besparelser på 6 mio. kr. årligt for kommunerne ikke indføres før i 2024 fremfor som oprindeligt forventet i 2023. Samlet medfører disse ændringer, at udgifterne for landskassen til tilskud til kommunernes varetagelse af de nye love reduceres fra 11 til 8,5 mio. kr. i 2023.

Regnestykket ser dermed således ud: (11 mio. kr. delt med 2) + (6 mio. kr. delt med 2) = 8,5 mio. kr.

Bloktilskudsftalen kan findes på disse links:

Grønlandsk:

https://naalakkersuisut.gl/-/media/naalakkersuisut/filer/dep/finanser/bloktilskud/kommunerne/aftale-bloktilskud-2023_kal.pdf?la=kl-gl&hash=E75CAF15279DCB1D3C5F3E0318BEE1FC

Dansk:

https://naalakkersuisut.gl/-/media/naalakkersuisut/filer/dep/finanser/bloktilskud/kommunerne/aftale-bloktilskud-2023_dk.pdf?la=da&hash=DAB452DD9F4B2ED4AD0677B3CF6E87AF

Grønlandsk:

https://naalakkersuisut.gl/-/media/naalakkersuisut/filer/dep/finanser/bloktilskud/kommunerne/aftale-bloktilskud-2023_kal.pdf?la=kl-gl&hash=E75CAF15279DCB1D3C5F3E0318BEE1FC

Spørgsmål 6:

Under gennemgangen af dette punkt udtrykte udvalget sin tilfredshed over de foretagne reguleringer af indtægtskøn over de forskellige afgifter. Udvalget ønsker oplyst om dette forhold skyldes en alt for konservativ forventning og dermed undervurdering af de forventede provenuer på afgiftsområdet?

Svar:

Naalakkersuisuts finanslovsforslag udarbejdes i løbet af foråret og den tidlige sommer. Finanslovsforslagets indtægtsskøn for skatter og afgifter er derfor baseret på den faktiske udvikling og de daværende forventninger til fremtiden for omkring 5 måneder siden. På det daværende tidspunkt var den internationale situation stærkt præget af det økonomiske chok, som Ruslands invasion af Ukraine medførte. De internationale oliepriser og den internationale inflation steg kraftigt på kort tid, og vigtige russiske markeder for grønlandske eksportprodukter bortfaldt fra dag til dag med store prisfald til følge. Naalakkersuisut havde ingen muligheder for at forudse omfanget eller rækkevidden af denne krise, og set i dette lys ville det have været yderst uansvarligt blot at budgettere med uændrede indtægter.

Man skal i denne forbindelse også være opmærksom på, at ikke alle indtægter har rettet sig. Det har således været nødvendigt at nedskrive forventningerne til indtægter fra pensionsafkastskatten; PAL-skatten, med 45 mio. kr. i 2023. Havde Naalakkersuisut undladt at tage bestik af de internationale konjunkturer ved udarbejdelsen af FFL23 havde det været nødvendigt at gennemføre yderligere besparelser i denne størrelsesorden i løbet af finanslovsprocessen.

Naalakkersuisut mener således ikke, at der budgetteres for konservativt.

Spørgsmål 7:

Ændringsforslag nr. 90 til hovedkonto 20.11.56 Effekter af reformtiltag.

Udvalget bemærker at nævnte hovedkontonr. omhandler Budgetregulering, administration. Udvalget bemærker samtidig, at der findes en hovedkontonr. 20.11.51 med samme navn, og at der til denne ikke er tilknyttet tekstanmærkning. Hvad skyldes dette forhold?

Svar:

Der er tale om en mindre fejl i kontonummeret. Ændringsforslag nr. 90 hører til hovedkonto 20.11.51 Effekter af reformtiltag. Naalakkersuisut vil aflevere en ny udgave af ændringsforslag nr. 90 med det korrekte kontonummer til Finans- og Skatteudvalgets sekretariat, inden udvalget afgiver sin tillægsbetænkning. Det vil ved den administrative samling af den endelige udgave af Finansloven for 2023 blive anført på budgetbidraget til hovedkonto 20.11.51 Effekter af Reformtiltag, at der til hovedkontoen er optaget en tekstanmærkning.

Spørgsmål 8:

Under bemærkningerne til Nr. 3 til ovenstående tekstanmærkning lyder afsnit på følgende måde:

"Til grund for disse prioriteringer anvendes et ensartet og opdateret grundlag, der løbende ajourføres." Der henvises bl.a. til Naalakkersuisuts notat "Udgangspunkt for den kommende boligreform" af den 10. august i år. Udvalget ønsker en nærmere uddybning heraf.

Svar:

Naalakkersuisut søger med de tre tekstanmærkninger til hovedkonto 20.11.51 Effekter af reformtiltag om hjemmel til bl.a. at optage et større lån til renovering af den offentlige

boligmasse. Som en betingelse for at optage et sådant lån skal det kunne dokumenteres, at lånet benyttes ansvarligt og effektivt. Dette indebærer, at midlerne prioriteres ud fra saglige kriterier, såsom behovet for at sikre bygningsdele for at undgå yderligere og akutte skader. En sådan prioritering forudsætter selvsagt, at der er et ensartet og opdateret overblik over vedligeholdelsestilstanden for de offentlige udlejningsboliger.

Tilvejebringelsen af et sådant overblik er forklaret i notatet "Udgangspunkt for en kommende boligreform" på side 6-7, hvor det er anført:

"Projekt Helhedsplanen for Boliger har blandt andet afklaret niveauet for manglende vedligeholdelse på stort set alle offentlige udlejningsboliger, på nær Iserit A/S' boliger og Illuut A/S' boliger. Disse ventes dog færdig-registreret og medtaget medio 2022.

Samtlige tilstandsvurderinger er registreret i en webbaseret database kaldet Informations- og Planlægningsværktøj (IPV), i henhold til tekstanmærkning nr. 1 til hovedkonto 72.02.03 Administrations og projektudgifter vedrørende boligbyggeri i Finanslov 2022.

Ud over registrering af boligernes tilstand er der ligeledes registreret udgifter til drift- og vedligeholdelse (PPV), for at opnå et samlet overblik på tværs af boligafdelinger, byer, kommuner og nationalt."

Spørgsmål 9:

Tekstanmærkning Nr. 3 til hovedkonto 70.01.07 Bygningsmyndigheden ønskes optaget, hvor Naalakkersuisut bemyndiges til at overføre et mer- eller mindre forbrug på op til 25 %. Udvalget ønsker en forklaring på hvorfor denne procentsats er sat så højt.

Svar:

Den foreslåede overførselsadgang i ændringsforslag nr. 99 svarer til en rokeringsadgang på omkring 1,8 mio. kr. Tekstanmærkningen tilknyttes med det foreslåede ændringsforslag til bygningsmyndigheden, som har en nøglerolle i forhold til realiseringen af arbejdet med helhedsplanen for boliger. Der forestår bl.a. et stort arbejde med at indhente oplysninger og koordinere renoveringsindsatser på tværs af kommuner, kommunale boligselskaber, Illuut A/S og INI A/S. Dette i samarbejde med Renoveringsstyrelsen. Disse opgaver vil i vidt omfang være af projektlignende karakter, og bevillingsforbruget vil derfor forventeligt ikke forløbe fuldt ud linært fordelt over årets 12 måneder. En passende rokeringsadgang anses dermed at understøtte en mere ensartet og løbende arbejdsindsats.

Inussiarnersumik inuulluaqusillunga

Med venlig hilsen

Naaja H. Nathanielsen